

Δελτίο Τύπου

Ενημέρωση από τον Υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας και Διαχείρισης Κρίσεων Νίκο Χαρδαλιά και τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας για το νέο κορονοϊό, Καθηγητή Σωτήρη Τσιόδρα

Αθήνα, 24 Απριλίου 2020

Ν. ΧΑΡΔΑΛΙΑΣ: Καλησπέρα από την Πολιτική Προστασία. Η κοινή μας προσπάθεια συνεχίζεται ημέρα με την ημέρα. Μέχρι στιγμής τα αποτελέσματα είναι θετικά, γεγονός που μας επιτρέπει να συζητάμε για την επόμενη φάση, τη σταδιακή άρση των μέτρων. Δεν πρέπει όμως να ξεχνάμε, ότι για να συνεχίσουν τα πράγματα να εξελίσσονται θετικά, πρέπει να παραμείνουμε σε εγρήγορση, σε απόλυτη επαγρύπνηση.

Και αναφέρομαι σε αυτό, γιατί και Σαββατοκύριακο έρχεται και ο καλός καιρός μάς προσκαλεί να βγούμε από το σπίτι. Θα πρέπει λοιπόν να το κάνουμε με μεγάλη προσοχή. Τα περιοριστικά μέτρα για την αποφυγή μετάδοσης του κορονοϊού ισχύουν στο ακέραιο μέχρι τις 4 Μαΐου. Το λέω αυτό και για το επόμενο Σαββατοκύριακο της Πρωτομαγιάς και υπενθυμίζω ότι η έξοδος από το σπίτι γίνεται για τους συγκεκριμένους λόγους που ισχύουν μέχρι σήμερα και τηρώντας πάντα τα μέτρα υγιεινής, αλλά κυρίως τις αποστάσεις. Δεν υπάρχει χώρος για χαλάρωση. Βλέπετε ότι σε κάθε γωνιά της χώρας караδοκούν λόγοι και αιτίες για μικρές ή μεγάλες εξάρσεις της νόσου. Ας παραμείνουμε προσεκτικοί.

Στη συνέχεια, θα ήθελα να σας πληροφορήσω ότι η χρήση της άδειας ειδικού σκοπού για γονείς, η οποία θεσμοθετήθηκε ως έκτακτο και προσωρινό μέτρο από τις 11 Μαρτίου με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αντιμετώπισης των αρνητικών συνεπειών της εμφάνισης του κορονοϊού και της ανάγκης περιορισμού της διάδοσής του», λαμβάνοντας υπόψη την πορεία εξέλιξης του φαινομένου, παρατείνεται μέχρι την 10^η Μαΐου 2020.

Θα ήθελα επίσης, να αναφερθώ στους συμπολίτες μας, Μουσουλμάνους στο θρήσκευμα, που γιορτάζουν από σήμερα το Ραμαζάνι και να υπενθυμίσω την Κοινή Υπουργική Απόφαση, η οποία ισχύει για όλα τα δόγματα και όλες τις θρησκείες.

Υπενθυμίζουμε λοιπόν, ότι απαγορεύονται οι λειτουργίες παρουσία κοινού, λατρευτικές συνάξεις, ιεροπραξίες και πάσης φύσεως θρησκευτικές τελετές σε όλους ανεξαιρέτως τους χώρους θρησκευτικής λατρείας, κάθε δόγματος και θρησκείας, ανεξαρτήτως μεγέθους και χωρητικότητας στο σύνολο της επικράτειας, για προληπτικούς λόγους Δημόσιας Υγείας.

Επιτρέπεται η τέλεση λειτουργιών κεκλεισμένων των θυρών, αποκλειστικά και μόνο από θρησκευτικό λειτουργό και βοηθητικό προσωπικό, των οποίων ο συνολικός αριθμός δεν υπερβαίνει τα 4 φυσικά πρόσωπα. Ο κατά το νόμο θρησκευτικός λειτουργός είναι υπεύθυνος για να λάβει όλα τα προσήκοντα μέτρα, σύμφωνα με την Κοινή Υπουργική Απόφαση και τα μέτρα αυτά είναι για να τηρούνται και θα ελέγχεται η εφαρμογή τους. Αυτό σημαίνει ότι οι αγαπητοί συμπολίτες μας Μουσουλμάνοι θα προσευχηθούν από τα σπίτια τους και ότι τα τζαμιά θα είναι κλειστά για το κοινό.

Όσον αφορά στο επιχειρησιακό σκέλος της ενημέρωσης, σε σχέση με τη δομή στα δυτικά προάστια και στη συνέχεια όσων ανέφερε ο κύριος Καθηγητής, να σας ενημερώσω ότι στην εν εξελίξει διαδικασία ιχνηλάτησης που διενεργείται από τη Γενική Γραμματεία, σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ, σε σύνολο 34 επιβεβαιωμένων κρουσμάτων προέκυψαν μέχρι τώρα 121 στενές επαφές που τέθηκαν σε καραντίνα. Σε κάθε περίπτωση, διερευνάται ακόμα και αυτή τη στιγμή εκτενώς το σύνολο των δραστηριοτήτων και επαφών των επιβεβαιωμένων κρουσμάτων, τόσο των νοσηλευόμενων, όσο και των εργαζομένων στην κλινική των δυτικών προαστίων.

Ιδιαίτερη προσοχή γίνεται στη διαδικασία μετάβασης των αιμοκαθαιρόμενων από και προς την κλινική και μέχρι στιγμής δεν έχει προκύψει στενή επαφή με επαγγελματία οδηγό ταξί ή άλλου μέσου.

Επιπρόσθετα, τέθηκαν σε κατ' οίκον περιορισμό 39 συνεργαζόμενοι ιατροί της κλινικής, στους οποίους έγινε λήψη δείγματος και έλαβαν περαιτέρω οδηγίες μέχρι την έκδοση των αποτελεσμάτων τους. Η διαδικασία ιχνηλάτησης συνεχίζεται και επαναλαμβάνεται, αξιολογώντας κάθε επιπρόσθετη πληροφορία που προκύπτει.

Σε σχέση με τη δομή που αναφέρθηκα εχθές στα νότια προάστια, όλα τα τεστ προέκυψαν αρνητικά. Συνεχίζουμε τις απαραίτητες ιχνηλατήσεις για τα πραγματικά περιστατικά που αφορούν τον θετικό στη νόσο τρόφιμο. Έχουμε ήδη δώσει, σε συνεργασία με τον ΕΟΔΥ, τις απαραίτητες οδηγίες σε σχέση με τα μέτρα που πρέπει να εφαρμόζονται για τους τροφίμους. Και μέσα στο επόμενο 24ωρο, θα επαναξιολογήσουμε τα δεδομένα για την εν λόγω δομή.

Θα ήθελα, επίσης, να σας πληροφορήσω ότι παρατείνεται μέχρι τις 3 Μαΐου, ο περιορισμός της κίνησης πολιτών στην περιπατητική ζώνη που εφάπτεται της οδού Α. Τρίτη στον Εύοσμο Θεσσαλονίκης. Ο περιορισμός κίνησης πολιτών ισχύει από Δευτέρα έως Παρασκευή, από τις 2 το μεσημέρι έως τις 10 το βράδυ, ενώ τα Σαββατοκύριακα και τις αργίες από τις 10 το πρωί έως τις 10 το βράδυ.

Αγαπητοί μου συμπολίτες, κυρίες και κύριοι,

τις τελευταίες εβδομάδες γίνεται στη χώρα μας μία τεράστια προσπάθεια με πρωταγωνιστές όλους εμάς. Μια προσπάθεια που το αποτέλεσμά της, μας κάνει περήφανους και αποδεικνύουμε πως όταν δρούμε συλλογικά, οι Έλληνες ενωμένοι μπορούμε να πετύχουμε πολλά.

Την ίδια στιγμή όμως, μάς δημιουργεί και μία επιπλέον ευθύνη. Την ευθύνη να διαφυλάξουμε όσα μέχρι σήμερα με μεγάλο κόπο έχουμε πετύχει. Είναι σημαντικό να μην εφησυχάσουμε, να μην παρασυρθούμε από το αίσθημα αισιοδοξίας που μπορεί να νιώθουμε.

Τώρα, ακόμη περισσότερο, πρέπει να παραμείνουμε προσηλωμένοι στο στόχο μας, να τηρούμε τους κανόνες υγιεινής και να αποφεύγουμε τις μη αναγκαίες μετακινήσεις.

Μέχρι τις 4 Μαΐου ο στόχος δεν αλλάζει, παραμένει ξεκάθαρος, παραμένει αδιαπραγμάτευτος. Συνεχίζουμε να μένουμε σπίτι για να μη συμβεί οτιδήποτε αναπάντεχο, απροσδόκητο, να μη συμβεί λάθος. Συνεχίζουμε να μένουμε σε επαγρύπνηση για να πάρουμε τις ζωές μας πίσω μια ώρα αρχύτερα.

Σας ευχαριστώ.

Σ. ΤΣΙΟΔΡΑΣ: Καλησπέρα σας. Έως σήμερα, περισσότερα από 2.760.000 καταγεγραμμένα κρούσματα του νέου κορονοϊού έχουν καταγραφεί σε παγκόσμιο επίπεδο. Περισσότεροι από 762.000 συνάνθρωποί μας, που ενώ μολύνθηκαν από τον ιό, ανέρρωσαν και έγιναν καλά, ενώ έχουν καταγραφεί παγκοσμίως 193.148 θάνατοι.

Στην Ευρώπη και το Ηνωμένο Βασίλειο έως 24 Απριλίου έχουν καταγραφεί περισσότερες από 1.158.000 περιπτώσεις. Περισσότερο από 70% των κρουσμάτων καταγράφονται στην Ισπανία, την Ιταλία, τη Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Γαλλία.

Σήμερα ανακοινώνουμε 27 νέα κρούσματα του νέου ιού στη χώρα μας. Ο συνολικός αριθμός των κρουσμάτων είναι 2.490, εκ των οποίων το 55,6% αφορά άνδρες. 580 κρούσματα θεωρούνται σχετιζόμενα με ταξίδι από το εξωτερικό και 1.160 είναι σχετιζόμενα με ήδη γνωστό κρούσμα.

48 συμπολίτες μας νοσηλεύονται διασωληνωμένοι. Η διάμεση ηλικία τους είναι 67 έτη. 13, δηλαδή το 26,5% είναι γυναίκες και οι υπόλοιποι άνδρες. Το 88% έχει υποκείμενο νόσημα ή είναι ηλικιωμένοι 70 ετών και άνω.

60 ασθενείς έχουν εξέλθει από τις ΜΕΘ.

Τέλος, έχουμε ακόμα 5 καταγεγραμμένους θανάτους και συνολικά 130 θανάτους στη χώρα. 34, δηλαδή το 26%, ήταν γυναίκες και οι υπόλοιποι άνδρες. Η διάμεση ηλικία των θανόντων συμπολιτών μας ήταν τα 74 έτη, το 90% είχε κάποιο υποκείμενο νόσημα ή/και ηλικία 70 ετών και άνω.

Έχουν συνολικά ελεγχθεί 61.407 κλινικά δείγματα.

Σχετικά με τη μονάδα υγείας με νεφροπαθείς, πρόκειται για μια σημαντική επιδημία σε δομή υγείας, όπου υπάρχει αυξημένος κίνδυνος και ευπαθείς ομάδες.

Δυστυχώς, τρεις από τους συμπολίτες μας ασθενείς της κλινικής κατέληξαν, ενώ 17 ακόμη βρέθηκαν θετικοί στον ιό. Όλοι έχουν μεταφερθεί σε νοσοκομεία της Αττικής.

Και να πω εδώ, ότι μέχρι την ολοκλήρωση της μεταφοράς τους συντονίστηκε η εφαρμογή αυστηρών μέτρων, σε συνεργασία με την Πολιτική Προστασία και τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας, ώστε να μηδενιστεί οιαδήποτε επαφή και επικοινωνία «θετικών» και «αρνητικών» ασθενών.

Όλο το προσωπικό που είχε διαγνωστεί ως θετικό, 17 άτομα εργαζόμενοι ή συνεργαζόμενοι με την κλινική είναι σε καραντίνα, σε κατ' οίκον απομόνωση και παρακολουθείται η υγεία τους, ενώ έχουν απομακρυνθεί από την κλινική.

Από ό,τι πληροφορήθηκα σε επιτόπια επίσκεψή μου σήμερα και συνάντηση με το προσωπικό αλλά και τους ασθενείς, έχουν ενημερωθεί όλοι τους, ακόμα και αυτοί που τις δύο τελευταίες εβδομάδες είχαν νοσηλευτεί για οποιοδήποτε λόγο στην κλινική, καθώς και όλοι οι συνεργαζόμενοι επαγγελματίες υγείας.

Ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας προμήθευσε την κλινική με μέσα ατομικής προστασίας για τη σωστή αντιμετώπιση των ασθενών, διότι ακόμη και αρνητικοί ασθενείς που παρέμειναν έχουν εκτεθεί στο συγκεκριμένο περιβάλλον της μονάδας.

Υπάρχει αυξημένη επαγρύπνηση για αυτούς τους ανθρώπους και θα γίνεται επαναληπτικός εργαστηριακός έλεγχος ανά 2 με 3 ημέρες, ανάλογα με την ημέρα της αιμοκάθαρσης, ώστε να είμαστε έτοιμοι να παρέμβουμε έγκαιρα σε κάποια περίπτωση εμφάνισης συμπτωμάτων ή θετικού αποτελέσματος. Επίσης, δόθηκαν φάρμακα για την έναρξη προφυλακτικής αγωγής σε αυτούς τους ανθρώπους οι οποίοι θεωρούνται αυξημένου κινδύνου για πρόοδο της νόσου.

Επίσης, σήμερα το πρωί, εξειδικευμένο προσωπικό του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας εκπαίδευσε το προσωπικό της κλινικής για τη σωστή εφαρμογή των μέτρων ατομικής προστασίας. Επιπρόσθετα, συνεχίζεται η ιχνηλάτηση σε συνεργασία με τον Υπουργό και την Πολιτική Προστασία.

Εύχομαι κανένας άλλος ασθενής να μην εμφανιστεί εκεί και ελπίζω γρήγορα να αντιμετωπίζονται παρόμοιες καταστάσεις στο μέλλον.

Όταν πρόκειται για ανθρώπινες ζωές νομίζω – ελπίζω να μην κάνω λάθος – δεν αρκεί να πούμε το πάθημα να γίνει μάθημα, αλλά περισσότερο να ακούσουμε αυτό σαν ένα σημαντικό καμπανάκι κινδύνου για όλους μας, είτε είμαστε στην πρώτη γραμμή ακόμα περισσότερο, είτε στο δημόσιο, είτε στον ιδιωτικό τομέα, είτε στο ασφαλές περιβάλλον του σπιτιού μας. Η αμέλεια, όπως μου είπε κάποιος σήμερα, δεν έχει κάποιο ιδεολογικό πρόσημο.

Σχετικά με τις ομάδες αυξημένου κινδύνου, σύμφωνα με πρόσφατη ευρωπαϊκή ανάλυση που δημοσιεύτηκε εχθές, οι κάτωθι κατηγορίες ασθενών είχαν τον υψηλότερο κίνδυνο νοσηλείας και θανάτου: οι καρδιοπαθείς 19,4%, οι χρόνια αναπνευστικοί άρρωστοι, με το άσθμα να εξαιρείται από αυτούς, 16,5%, ο διαβήτης 14,8%, η νεφροπάθεια 9,5% και η υπέρταση 11,6%. Αυτές φαίνεται ότι είναι οι κύριες κατηγορίες ασθενών, αυτή τη στιγμή, που ασθενούν με το νέο ιό και κινδυνεύουν από κακή έκβαση.

Όσον αφορά τα παιδιά, εξακολουθεί να ισχύει αυτό που λέγαμε, ότι ο δευτερογενής δείκτης προσβολής, δηλαδή η πιθανότητα ότι μια λοίμωξη συμβαίνει μεταξύ ευαίσθητων ατόμων που δεν έχουν ανοσία μέσα σε μια συγκεκριμένη ομάδα της κοινωνίας, είτε αυτό λέγεται το σπίτι μας, είτε λέγεται στενή επαφή. Εξακολουθεί να είναι χαμηλότερος αυτός ο αριθμός για τα παιδιά σε σχέση με τους ενήλικους, 4,7% σε σχέση με 17,1% στους ενήλικες. Και η πιθανότητα λοίμωξης σε παιδιά, είναι 0,26 φορές σε σχέση με αυτή που έχουν οι ενήλικες ηλικίας άνω των 60.

Σχετικά με κάποια δημοσιεύματα για την αποτελεσματικότητα κάποιων φαρμάκων όπως η ρεμτεσιβίρη, να αναφέρω πως η επιστημονική κοινότητα παρακολουθεί τις εξελίξεις όπως και για τη χλωροκίνη, είναι πολύ νωρίς να τοποθετηθούμε χωρίς επαρκή δεδομένα για το πότε ακριβώς έχει δοθεί το φάρμακο και το σχεδιασμό μιας μελέτης, η οποία δεν έχει δημοσιευτεί ακόμα.

Έτσι συνέβη και με αυτή τη μελέτη 158 ανθρώπων, αποτελέσματα της οποίας διέρρευσαν στο δικτυακό τόπο του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας. Στη μελέτη συμμετείχαν σοβαρά ασθενείς, η μελέτη δεν είχε καταφέρει να ολοκληρώσει τον απαραίτητο αριθμό ασθενών που θα ήθελε και έδειξε αντίθετα αποτελέσματα από προηγούμενη μελέτη στο Σικάγο.

Πρέπει να περιμένουμε ακόμα. Δεν έχουμε όλα τα δεδομένα για τα φάρμακα και χρησιμοποιούμε τα φάρμακα με την καλύτερη δυνατή επιστημονική γνώση που υπάρχει αυτή τη στιγμή στον κόσμο. Υπάρχουν κάποια ελπιδοφόρα μηνύματα για ένα αντίστοιχο φάρμακο που θα δίνεται από το στόμα. Επιστήμονες από το Πανεπιστήμιο Emory αναγνώρισαν αυτό το φάρμακο, το οποίο μπορεί να δοθεί και από το στόμα και θα είναι ένα μεγάλο βήμα στην αντιμετώπιση του ιού, αν πραγματικά δουλεύει όπως δούλεψε στα πειράματα στο εργαστήριο.

Επιπρόσθετα, ίσως να είδατε ότι σύμφωνα με το Τμήμα Επιστήμης και Τεχνολογίας του Υπουργείου Ασφάλειας των Ηνωμένων Πολιτειών, δημοσιεύτηκαν κάποια δεδομένα που αφορούν στην ανοχή του ιού στη θερμοκρασία και την υγρασία. Σε μη πορώδεις επιφάνειες, όπως το ατσάλι, ο νέος κορονοϊός εντός 18 ωρών χάνει τη δύναμή του σε ένα σκοτεινό και χαμηλής υγρασίας περιβάλλον, ενώ σε ένα υψηλής υγρασίας περιβάλλον η ημίσεια ζωή του κορονοϊού πέφτει στις 6 ώρες. Και όταν βάζεις στην παράμετρο και το φως και την υγρασία, αλλά θερμοκρασίες πάνω των 35 βαθμών, η ημίσεια ζωή του ιού πέφτει στα δύο λεπτά.

Η έκθεση του ιού στην ηλιακή ακτινοβολία φαίνεται ότι βοηθάει στη μείωση της παρουσίας του ιού στο περιβάλλον, αυτό είναι κάτι που θα το δούμε. Επίσης, οι ερευνητές ανακοίνωσαν ότι η ισοπροπυλική αλκοόλη, το αντισηπτικό, ήταν ένα πάρα πάρα πολύ αποτελεσματικό απολυμαντικό για αυτό τον ιό.

Το Ευρωπαϊκό Κέντρο, σε χθεσινές του ανακοινώσεις, σχολίασε το γεγονός και είπε ότι η μέγιστη κορύφωση των κορονοϊών τούς χειμερινούς μήνες, όπως άλλωστε έχουμε πει, αναμένεται να εμφανιστεί και από το νέο κορονοϊό και δεν τοποθετήθηκε, όσον αφορά την θερμοκρασία, την υγρασία ή την υπεριώδη ακτινοβολία και αν αυτή θα μπορέσει να επηρεάσει τη μετάδοση του ιού.

Είπε ότι με μαθηματικές εκτιμήσεις προβλέπουν και αυτοί, ότι μπορεί να πέσει η μετάδοση του ιού το καλοκαίρι περίπου 20%. Αλλά αυτό το 20% μπορεί να οδηγήσει στη γένεση σημαντικών επιδημιών, εάν δεν υπάρχουν μέτρα ελέγχου της επιδημίας σε μία χώρα.

Σχετικά με τη χρήση των κλιματιστικών, από τη Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών, εξεδόθη χθες εγκύκλιος για τη λήψη μέτρων διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας από ιογενείς και άλλες λοιμώξεις κατά τη χρήση κλιματιστικών μονάδων.

Διευκρινίζεται στην εγκύκλιο ότι οι κλιματιστικές μονάδες αυτές καθ' αυτές δεν λειτουργούν ως εστίες ανάπτυξης και πολλαπλασιασμού του ιού, παρόλα αυτά, υπό προϋποθέσεις, μπορεί να διευκολύνουν την αερογενή μετάδοση με μηχανικό τρόπο από άτομα που είναι ήδη φορείς.

Κάποια χαρακτηριστικά σημεία: Η αύξηση παροχής του νωπού αέρα στις κεντρικές κλιματιστικές μονάδες, είναι ένα σημαντικό μέτρο από αυτή την εγκύκλιο και η πλήρης αποφυγή της ανακυκλοφορίας του αέρα.

Για τις μονάδες οικιακού τύπου, τα air condition που έχουμε στο σπίτι μας, τα κλιματιστικά, όπου είναι εφικτό να τίθενται ομοίως εκτός λειτουργίας ή όταν αυτό δεν είναι εφικτό, να τίθενται σε

συνεχή λειτουργία 24/7, με παράλληλη λειτουργία φυσικού αερισμού. Ενώ οι τακτικές εργασίες αντικατάστασης και συντήρησης των φίλτρων των κλιματιστικών, να εκτελούνται με χρήση και λήψη όλων των προστατευτικών μέτρων, ατομική προστασία, αερισμό του χώρου, ασφαλή αποκομιδή των φίλτρων και αναπνευστική προστασία.

Τελειώνοντας, να πω ότι συνεχίζουμε την επαγρύπνηση. Οι στόχοι δημόσιας υγείας παραμένουν οι ίδιοι. Στην κοινή του αναφορά, το Ευρωπαϊκό Κέντρο είπε χθες ότι σκοπεύουμε στο να μειωθεί η νοσηρότητα και η θνητότητα στο γενικό πληθυσμό. Έχουμε καταφέρει σε μεγάλο ποσοστό να επιτύχουμε σε αυτό τον τομέα, με έμφαση στην προστασία των ευπαθών ομάδων, παραμένει κύρια και πρώτη προτεραιότητά μας, μέχρι την ανάπτυξη αποτελεσματικών εμβολίων και φαρμάκων.

Ο δεύτερος σημαντικός στόχος: να συνεχιστεί ο περιορισμός της κυκλοφορίας του ιού και η μετάδοσή του στο γενικό πληθυσμό και για το επόμενο χρονικό διάστημα, ώστε τυχόν νέες λοιμώξεις ή επιδημίες, σαν αυτή που είδαμε, να παραμείνουν σε χαμηλούς αριθμούς και σταδιακά, όσο το δυνατόν πιο σταδιακά μπορούμε, να αποκτήσουν ανοσία στον πληθυσμό, μέχρι να εμφανιστεί ένα αποτελεσματικό εμβόλιο – για αυτό θα σας πω περισσότερα αύριο – και να υπάρχει βέβαια επάρκεια στο σύστημα υγειονομικής περίθαλψης.

Τα δύο κύρια όπλα μας αυτή τη στιγμή, εξακολουθούν να παραμένουν τα μέτρα της απόστασης και της υγιεινής σε όλες μας τις δραστηριότητες.

Τους επόμενους δύο μήνες, με τη σταδιακή άρση των μέτρων, έχει έρθει σιγά-σιγά η ώρα να χαλαρώσουμε, για αυτό το κάνουμε όλο αυτό, αλλά δεν θα χαλαρώσουμε τελείως και απότομα. Θα χαλαρώσουμε σταδιακά και ελεγχόμενα. Θα πρέπει να συνεχίσουμε να είμαστε σε επαγρύπνηση, να διατηρήσουμε την επιτυχημένη μας πορεία σαν χώρα, σαν λαός και σαν υγειονομικό σύστημα. Όλοι μαζί.

Σας ευχαριστώ.